

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Piłsudskiego 30, 89-600 Chojnice

tel. (52) 33 44 497

PCPR.PZ.43²⁹⁴2016

Chojnice, dnia 28.04.2016r.

Pan

mgr inż. Robert Skórczewski

Przewodniczący Rady Powiatu

Chojnickiego

Zgodnie z art. z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 ze zm.) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach przesyła sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2015.

Z poważaniem

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Chojnicach
mgr Andrzej Gąsiorowski

EKO

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA ROK 2015**

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Chojnicach**

W powiecie chojnickim jednostką organizacyjną realizującą zadania Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach na podstawie Zarządzenia Starosty Chojnickiego nr 64/2011 z dnia 21.10.2011 r.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332 ze zm.) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach zobowiązane jest jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawić Staroście oraz Radzie Powiatu sprawozdanie z całorocznych efektów pracy.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach funkcjonuje Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. W zespole w 2015r. pracowało:

1. na podstawie umowy o pracę:

- 2 specjalistów pracy z rodziną,
- 2 psychologów
- 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

2. na podstawie umowy o świadczenie usług (umowa zlecenie)

- 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
- 1 psycholog

Rodzinna piecza zastępcza

Zgodnie z założeniami ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodziny zastępcze spokrewnione,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne,
- rodzinne domy dziecka.

Tabela Nr 1. Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka w powiecie chojnickim - stan na dzień 31.12.2015r.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka	Ilość
Spokrewnione	60
Niezawodowe	55
Zawodowe	6
Zawodowe specjalistyczne	4
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1
Rodzinne domy dziecka	9
Ogółem	135

Źródło: Sprawozdanie z PCPR w Chojnicach

Tabela Nr 2. Liczba dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka w powiecie chojnickim w 2015r. - stan na dzień 31.12.2015r.

Dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka	Ilość
Spokrewnione	75
Niezawodowe	74
Zawodowe	20
Zawodowe specjalistyczne	8
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0
Rodzinne domy dziecka	61
Ogółem	238

Źródło: Sprawozdanie z PCPR w Chojnicach

Tabela Nr 3. Przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2015r.

Przyczyny:	Ilość dzieci
Sieroctwa	7
Pólsieroctwa	18
Uzależnienia od alkoholu	137
Przemocy w rodzinie	4
Bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	45
Niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	22
Długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	2
Ubóstwa	0
Nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0
Pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców	1
Inne (w tym: małoletnie matki, porzucenie dziecka)	18
Ogółem	254

Źródło: Sprawozdanie z PCPR Chojnice

Umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i opuszczanie rodzinnej pieczy zastępczej przez dzieci do 18 rż.

W 2015 roku:

- powstało 19 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 39 dzieci,
- 2 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej powróciło do rodziny biologicznej,
- 5 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono w rodzinach adopcyjnych.
- 4 dzieci z rodzin zastępczych umieszczono w placówkach opiekuńczo - wychowawczych.

Współpraca z ośrodkiem adopcyjnym

Dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej, których rodzice zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej bądź nie żyją, są kierowane do ośrodka adopcyjnego w celu poszukiwania rodziny adopcyjnej.

W 2015r. zgłoszono do ośrodka adopcyjnego 13 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną z czego 5 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych. Pozostałe dzieci zgłoszone do Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku pozostały w rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na niepełnosprawność bądź silne więzi z opiekunami zastępczymi.

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

W 2014r. dwóch pracowników PCPR w Chojnicach nabyło uprawnienia trenerskie do szkolenia kandydatów na rodzinną pieczę zastępczą w ramach programu szkoleniowego „Razem” dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej zatwierdzonego decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej Nr 15/2012/RZ z dnia 21.06.2012 r.

W 2015r. przeszkolono:

- 12 osób pełniących funkcję rodzin zastępczych spokrewnionych,
- 10 kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową,

- 11 osób pełniących już funkcję rodziny zastępczej niezawodowej,

Szkolenia dla funkcjonujących rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

W celu podniesienia kompetencji wychowawczych opiekunom zastępczym organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2015r. organizował lub współorganizował z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Chojnicach szkolenia o następującej tematyce:

1. „Zagrożenia płynące z Internetu. Prawne i psychologiczne aspekty ochrony wizerunku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej”
2. „Współczesne formy uzależnień”
3. „Warsztaty edukacyjne dla ojców „Blżej - pełna łączność”
4. „Profilaktyka zaburzeń nastroju”

Zajęcia profilaktyczne dla dzieci zagrożonych lub dotkniętych przemocą

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w okresie od 07.11.2015r. do 19.12.2015r. zorganizowało zajęcia profilaktyczne dla dzieci zagrożonych lub dotkniętych przemocą, przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Zajęcia prowadzone były przez psychologa i pedagoga. Program obejmował 6 spotkań po 4 godziny szkoleniowe. Celem zajęć było stworzenie przestrzeni do aktywnego i twórczego odreagowania trudnych emocji związanych ze zjawiskiem przemocy. Poza tym celem było także poszerzenie wiedzy uczestników zajęć na temat różnych aspektów i przejawów przemocy w rodzinie, środowisku rówieśniczymi Internecie oraz rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrażających sytuacji. W przeprowadzonych zajęciach uczestniczyło 11 dzieci przebywających w pieczy zastępczej z terenu powiatu chojnickiego. Podstawowym założeniem programu było wskazanie dzieciom metod i sposobów radzenia sobie z przemocą, będąc ofiarą, sprawcą lub świadkiem. Program skierowany był do dzieci, które w sposób nadmiernie uległy, bądź agresywny reagowały w sytuacjach trudnych na płaszczyźnie szkolonej i rodzinnej. Beneficjenci poprzez udział w zajęciach weryfikowali swoje przekonania i poznawali inne sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Natomiast doświadczenie emocjonalne i konieczność współpracy w grupie podczas udziału w programie miały na celu zmotywować ich do poprawy zachowania. Zajęcia miały charakter warsztatowy i kładły nacisk na praktyczne wykorzystanie nabytej wiedzy. Zakres tematyczny warsztatów objął zagadnienia

- Eliminowania przykrych emocji i zachowań agresywnych,
- Podniesienia świadomości w zakresie przemocy, agresji i złości,
- Odróżnienia dobra od zła,
- Kształtowania umiejętności identyfikacji sprawcy i ofiary przemocy,
- Kształtowania umiejętności poszukiwania wsparcia i pomocy,
- Poszerzenia wiedzy na temat różnych aspektów i przejawów przemocy rówieśniczej,
- Zdobycia wiedzy na temat przemocy w cyberprzestrzeni,
- Kształtowania bezpieczeństwa w sieci i umiejętnego korzystania z mediów społecznościowych,
- Rozwijania umiejętności komunikowania własnych potrzeb i pragnień,

- Kształtowania postawy asertywnej,
- Kształtowania umiejętności obrony własnych praw i szacunku dla praw innych,
- Podniesienia samooceny.

Wspieranie rodzin przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

W 2015r. PCPR organizator rodzinnej pieczy zastępczej zatrudniał 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Wynagrodzenia dla koordynatorów były współfinansowane w ramach dotacji celowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

Działaniami koordynatorów objęto 49 rodzin w tym 130 dzieci przebywających w tych rodzinach. W stosunku do pozostałych rodzin, współpracę realizowali specjaliści pracy z rodziną.

Do zadań koordynatora należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz ocena rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Zadaniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej oraz sytuacji rodziny dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny tej dokonywano raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy. Oceny sytuacji dziecka organizator dokonywał na posiedzeniach Zespołu, w skład którego wchodził: specjaliści pracy z rodziną, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pedagodzy szkolni, rodziny zastępcze, prowadzący rodzinne domy dziecka, kuratorzy, asystenci rodziny, przedstawiciele ośrodka adopcyjnego oraz rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej. Podczas posiedzenia zespołu formułowane były wnioski z zaleceniami do dalszej pracy z dzieckiem a następnie przekazano informacje do sądu o całokształcie sytuacji osobistej dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka jak również opinie na temat zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczych w 2015r. dokonywał 26 ocen rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji

oraz jakości wykonywanej pracy. W przypadku zastrzeżeń co do funkcjonowania rodziny opiekunowie zastępczy otrzymywali wskazówki oraz termin do wprowadzenia zmian.

Sporządzanie opinii do sądu o kandydatach na rodziny zastępcze

W 2015r. organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził 9 opinii o kandydatach na rodziny zastępcze wskazane przez sąd po przeprowadzeniu analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej. Opinie dotyczyły najczęściej rodzin zastępczych spokrewnionych (dziadkowie, rodzeństwo dziecka) lub rodzin, którym sąd warunkowo powierzył dziecko, jednocześnie zobowiązując do udziału w szkoleniu dla rodzin zastępczych.

Osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Ważnym wsparciem w codziennej opiece nad dziećmi w rodzinach zastępczych oraz rodzinnych domach dziecka są osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich

W 2015r. PCPR na wniosek rodzin zatrudniono 9 osób do pomocy, które wspierały 7 rodzinnych domów dziecka oraz 2 rodziny zastępcze zawodowe.

Organizowanie dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

W ramach wsparcia dzieci i opiekunów zastępczych w codziennym funkcjonowaniu Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej podejmował działania w celu pozyskania wolontariuszy, głównie poprzez współpracę ze szkołami ponadgimnazjalnymi.

W 2015r. pozyskano 12 wolontariuszy, z pomocy których skorzystały 2 rodzinne domy dziecka oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa. Praca wolontariuszy polega głównie na pomocy w nauce, w odrabianiu zadań domowych oraz organizowaniu dzieciom czasu wolnego. Ponadto czworo wolontariuszy pomagało psychologowi w prowadzeniu dla dzieci z rodzin zastępczych warsztatów z zakresu kompetencji społecznych.

Pokój spotkań

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej umożliwiał i organizował spotkania rodziców biologicznych i rodzeństwa z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej. Spotkania odbywały się w specjalnie przygotowanym w tym celu pokoju spotkań w siedzibie PCPR. W spotkaniach tych często uczestniczył koordynator rodzinnej pieczy zastępczej bądź psycholog.

W 2015r. odbyło się 75 spotkań rodziców biologicznych z dziećmi.

Zawieranie umów na prowadzenie rodzin zastępczych zawodowych

Art. 180 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje na konieczność określenia limitów dotyczących tworzenia zawodowych rodzin zastępczych.

W 2015r. zgodnie z określonym limitem rodzin zastępczych zawodowych w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Chojnickiego na lata 2015-2017 z 2 rodzinami zastępczymi niezawodowymi zawarto umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej pieczy zastępczej w 2015r. brali udział w szkoleniach i konferencjach podnoszących kwalifikacje i umiejętności. Poniższa tabela przedstawia udział pracowników w różnych formach doszkalania:

Lp.	Szkolenie/konferencja	Liczba pracowników biorących udział w szkoleniu
1.	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej, dokumentacja, plany pracy, oceny okresowe	1
2.	Rozpoznawanie symptomów molestowania seksualnego - diagnoza i interwencja	2
3.	Zagrożenia płynące z internetu	3
4.	Warsztaty superwizyjne dla kierowników Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w województwie pomorskim	1
5.	Doskonalenie kompetencji diagnostyczno - interwencyjnych w celu zapobiegania zamachom samobójczym młodzieży szkolnej	6
6.	Współczesne formy uzależnień	5

Promocja rodzicielstwa zastępczego

1. Festyn z Okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego

Dnia 30.05.2015r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach zorganizowało po raz pierwszy Festyn z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pod patronatem Starosty Chojnickiego - Stanisława Skaja oraz Przewodniczącego Rady Powiatu Chojnickiego - Roberta Skórzewskiego.

W Festynie wzięło udział 86 rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka z terenu powiatu chojnickiego. Dla rodzin i ich wychowanków przygotowano wiele atrakcji. Dzieci miały możliwość zabawy na świeżym powietrzu. Najwięcej radości, szczególnie dla najmłodszych sprawiły dmuchane zjeżdżalnie, tor przeszkód, malowanie twarzy, puszczenie baniek mydlanych, zajęcia plastyczne, konkurencje sportowe oraz zabawy integracyjne z rodzicami.

Podczas festynu rozstrzygnięty został również konkurs plastyczny pod nazwą „Moja rodzina na wakacjach”, w którym brały udział dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Każde dziecko, które brało udział w konkursie otrzymało nagrodę.

W celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz integrowania środowisk rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka zamierzamy rokrocznie organizować Festyn z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, który ustawowo przypada 30 maja.

2. Informacje w lokalnej prasie i publikacje dotyczące pieczy zastępczej w powiecie chojnicki

W „Kwartalniku Chojnickim” Nr 12 Kwiecień-czerwiec 2015 z inicjatywy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ukazał się artykuł nt. „System pieczy zastępczej w powiecie chojnickim”.

W lokalnej prasie zamieszcane były informacje na temat naboru kandydatów do szkolenia na rodziny zastępczej.

Na stronie internetowej PCPR w Chojnicach zamieszczano szczegółowe informacje o szkoleniach dla kandydatów na rodziny zastępcze.

3. Współpraca z Kościołem Katolickim

Kościół Katolicki na terenie Diecezji Pelplińskiej na prośbę PCPR w Chojnicach rozpowszechnił informacje o rodzicielstwie zastępczym w powiecie chojnickim oraz o organizowanych szkoleniach kandydatów na rodziny zastępcze.

Współpraca z innymi podmiotami na rzecz pomocy dziecku i rodzinie

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań z:

- sądami rodzinnymi przysyłając informacje o całokształcie sytuacji dziecka, rodziny dziecka oraz zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej,
- ośrodkami pomocy społeczne w zakresie dokonywania ocen sytuacji dziecka, współtworzenia planu pomocy dziecku oraz partycypowania w kosztach utrzymania dziecka w pieczy zastępczej,
- kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień,
- ośrodkiem adopcyjnym w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,
- instytucjami oświatowymi (szkoły, świetlice) monitorując przebieg edukacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- podmiotami leczniczymi w zakresie uzyskania przez rodziny pomocy specjalistycznej,
- placówkami opiekuńczo - wychowawczymi, w których przebywają dzieci z terenu powiatu chojnickiego, w zakresie uczestniczenia w zespołach ds. okresowej sytuacji dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej,
- Komendą Powiatową Policji w Chojnicach m.in. w celu pozyskania informacji na temat kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Chojnicach w zakresie informowania rodzin zastępczych o możliwości uzyskania pomocy i poradnictwa w ramach zadań placówki.
- organizacjami pozarządowymi na rzecz wspólnych inicjatyw pomocowych oraz udostępniania sali w siedzibie PCPR Chojnice na spotkania członków stowarzyszenia.

Poradnictwo prawne

Rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka miały możliwość korzystania z bezpłatnych porad prawnych prowadzone przez radcę prawnego zatrudnionego na umowę zlecenie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.

Poradnictwo psychologiczne, interwencja i terapia.

W zakresie prowadzenia poradnictwa i terapii dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, ich opiekunów psycholodzy przeprowadzili ok. 236 spotkań psychologicznych dotyczących kwestii związanych z funkcjonowaniem psychospołecznym członków rodzin zastępczych. W 2015 r. psycholodzy PCPR udzielili pomocy psychologicznej co najmniej 60 rodzinom zastępczym (ok. 153 osobom). Były to konsultacje na różne, często współwystępujące ze sobą problemy (kontakt z jedną osobą to z reguły kilka, ok. 3 zagadnień). W większości nie miały one charakteru jednorazowych wizyt, znaczna część rodzin i dzieci kontaktowała się z psychologiem wielokrotnie. Ponadto wsparciem objęto rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Pomoc psychologiczna koncentrowała się głównie na:

- udzielaniu porad dotyczących oceny aktualnego poziomu rozwoju psychofizycznego dziecka, jak również metod wspomagających rozwój,
- interwencjach w sytuacjach kryzysowych, poprzez udzielenie wsparcia psychologicznego i merytorycznego,
- prowadzenie spotkań wspierających i motywujących dzieci/opiekunów/rodziców biologicznych do zmian w zachowaniach, sposobach komunikacji, itp.
- w sytuacjach tego wymagających wsparciu dzieci w trakcie ich umieszczania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- przeprowadzaniu badań psychologicznych, umożliwiających identyfikację problemu, ocenę aktualnego poziomu rozwoju psychofizycznego dzieci,
- udzielaniu wsparcia podczas wzajemnych kontaktów rodzin biologicznych z rodzinami zastępczymi.

Trudności, z którymi borykają się rodziny zastępcze, to:

- problemy zdrowotne, rozwojowe, emocjonalno – społeczne,
- edukacyjne, dot. nauki, frekwencji, koncentracji uwagi, motywacji,
- zaburzenia zachowania (wynikające z uwarunkowań środowiskowych, zaburzeń więzi, FAS-u, nadpobudliwości psychoruchowej z deficytami uwagi – ADHD, zachowań opozycyjno-buntowniczych, depresji, zaburzeń osobowości),
- problemy dotyczące wzajemnych relacji, sytuacji konfliktowych, funkcjonowania rodziny, ryzyka wypalenia.

Ponadto od września 2015 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach organizowane są warsztaty z zakresu kompetencji społecznych. Wsparciem zostało objętych 26 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Zajęcia odbywają się cyklicznie dla każdej z grup -co dwa tygodnie. Zajęcia prowadzone są metodą warsztatową, wymagają zaangażowania i aktywności uczestników. Celem spotkań jest:

- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania własnych uczuć, a także akceptowania uczuć innych osób,

- kształtowanie umiejętności interpersonalnych, tj. współpracy w grupie, skutecznego porozumiewania się, szacunku do siebie i innych,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów, konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych,
- kształtowanie umiejętności wyrażania swoich myśli, opinii w sposób asertywny,
- kształtowanie umiejętności przestrzegania norm i zasad,
- zwiększenie poczucia własnej wartości,
- zmiana i/lub zmniejszenie poziomu niewłaściwych zachowań.

Od października 2015 roku, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach funkcjonuje również grupa wsparcia dla osób usamodzielniających się. Spotkania odbywają się w każdy, pierwszy poniedziałek miesiąca. Ich celem jest:

- minimalizowanie poczucia osamotnienia w problemach związanych z usamodzielnieniem,
- podnoszenie poczucia własnej wartości i skuteczności w rozwiązywaniu problemów,
- doskonalenie kompetencji społecznych,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych.

Wydawanie opinii psychologicznych o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka

W 2015r. psycholog zatrudniony w PCPR wydał opiekunom zastępczym 173 opinie o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Opinie te wydawane są co dwa lata.

Kandydatom, którzy zgłaszali chęć uczestniczenia w szkoleniach na rodziny zastępcze przeprowadzono badania psychologiczne i wydano stosowne opinie. W 2015r. przebadano 15 kandydatów.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W związku z brakiem placówek opiekuńczo – wychowawczych w powiecie chojnickim, w celu wykonywania postanowień sądu o umieszczeniu małoletnich w placówkach opiekuńczo - wychowawczych konieczne było poszukiwanie miejsc w placówkach na terenie innych powiatów.

W ciągu 2015 r. w placówkach opiekuńczo - wychowawczych przebywało 22 wychowanków z naszego powiatu.

Poniżej tabela przedstawia ilość dzieci z terenu powiatu chojnickiego z podziałem na powiaty, w których znajdują się placówki.

Rok	powiat człuchowski	powiat nakielski	powiat tucholski	powiat wejherowski
2015	14 wychowanków	2 wychowanków	5 wychowanków	1 wychowanek

Ogromnym problemem jest wykonanie postanowień o natychmiastowym zabezpieczeniu dzieci powyżej 10 roku życia. Dzieci do 10 roku życia umieszczane są w rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego. Problem pojawia się, gdy jest konieczność zabezpieczenia dzieci starszych. Rodziny zastępcze mają prawo odmówić przyjęcia takiego dziecka. Poza tym często małoletni mogą stanowić zagrożenie dla innych dzieci w tych rodzinach z uwagi na przejawy demoralizacji. W związku z tym niezbędne jest podjęcie działań w celu utworzenia na terenie powiatu chojnickiego placówki opiekuńczo - wychowawczej, która przede wszystkim jest w stanie przyjąć interwencyjnie dziecko o każdej porze, przynajmniej na czas wyjaśnienia sytuacji prawnej, rodzinnej małoletniego.

Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków

Każdy wychowanek, który osiągnął pełnoletność w rodzinnej pieczy zastępczej sporządza indywidualny program usamodzielnienia co najmniej miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności. W tworzeniu planu usamodzielnienia uczestniczy opiekun usamodzielnienia, którym najczęściej jest rodzic zastępczy jak również koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Indywidualny program usamodzielnienia uwzględnia przede wszystkim ścieżkę edukacyjną, zawodową wychowanka. Określa się jego warunki mieszkaniowe, bytowe. Wychowanek podejmuje decyzję czy pozostaje w rodzinnej pieczy zastępczej czy też zamierza się usamodzielniać.

W 2015r. stworzonych zostało 18 indywidualnych programów usamodzielnienia. Byli to wychowankowie, którzy w 2015r. osiągnęli pełnoletność. Spośród tych wychowanków tylko 4 podjęło decyzję o opuszczeniu rodzinnej pieczy zastępczej i usamodzielnianiu się. Pozostali nadal przebywają w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Pełnoletni wychowanek może przebywać w rodzinie zastępczej bądź rodzinnym domu dziecka do 25 roku życia pod warunkiem realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia.

Wnioski

Reasumując należy podkreślić, że organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizował zadania jakie nakłada na niego ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz podejmował wiele inicjatyw mających na celu zapewnienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej właściwych i bezpiecznych warunków do ich rozwoju.